

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Антикорупційний моніторинг»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Антикорупційний моніторинг» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 14 с.

Розробники:

Кулик Катерина Дмитрівна,
кандидатка юридичних наук, асистентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 30 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Головкін Богдан Миколайович,
доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Антикорупційний моніторинг
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Кулик Катерина Дмитрівна, кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
Контактний телефон	057-704-92-62
E-mail	k.d.kulyk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	За Zoom-посиланням у графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається правова природа антикорупційного моніторингу, розуміння основних складових елементів та методології проведення. Аналізуються правові та організаційні засади проведення антикорупційного моніторингу. Розкриваються об'єкти, що піддаються дослідженню, а також аналізуються повноваження суб'єктів, які здійснюють антикорупційний моніторинг. Формується комплексне уявлення про процес здійснення антикорупційного моніторингу та його основні етапи. Досліджуються особливості проведення антикорупційного моніторингу органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних осіб приватного й публічного права.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування знань щодо форм і методів проведення аналізу та оцінювання стану дотримання норм законодавства у сфері запобігання корупції органами влади, місцевого самоврядування, юридичними особами приватного й публічного права, та навичок здійснення антикорупційного моніторингу, спираючись на норми національного та міжнародного законодавства.

Завдання:

- засвоїти знання норм антикорупційного законодавства стосовно проведення різних форм антикорупційного моніторингу,
- розуміння та використання методології проведення антикорупційного моніторингу,
- аналіз повноважень суб'єктів, які здійснюють антикорупційний моніторинг,
- складання планів та проведення антикорупційного моніторингу,
- виявлення та усунення корупційних ризиків в діяльності органів влади, місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного та приватного права,
- аналіз результатів та оцінка ефективності реалізації заходів антикорупційної політики.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.***Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: кримінальне право, запобігання корупції, соціально-політичні студії.

Кореквізити: професійна відповідальність правника, порівняльне правознавство.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти *

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Оцінювати природу та характер антикорупційної діяльності, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН НД 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та стандартами професійної етики при здійсненні антикорупційного моніторингу.

РН НД 3. Демонстрування розуміння та використання методології проведення антикорупційного моніторингу.

РН НД 4. Здатність демонструвати знання форм і методів проведення аналізу та оцінки стану дотримання норм законодавства у сфері запобігання корупції органами влади, місцевого самоврядування, юридичними особами приватного й публічного права.

РН НД 5. Проводити збір, інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел щодо стану реалізації державної антикорупційної політики.

РН НД 6. Формування критичного мислення при узагальненні матеріалів з різних джерел, оцінювати достовірність інформації та її надійність під час розробки програми антикорупційного моніторингу, його проведення та складання звітів за результатами аналізу.

РН НД 7. Здатність самостійно проводити антикорупційний моніторинг діяльності органів влади, місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного і приватного права.

РН НД 8. Здійснювати презентацію свого дослідження щодо стану дотримання норм законодавства у сфері запобігання корупції, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН НД 9. Проводити оцінку корупційних ризиків у діяльності органів влади, місцевого самоврядування, юридичних осіб, виявляти сприяючі їм корупціогенні чинники та надавати пропозиції щодо заходів запобігання.

РН НД 10. Використовувати практичні навички у сфері координації дій суб'єктів антикорупційного моніторингу.

РН НД 11. Застосовувати інноваційні технології, які стосуються антикорупційного моніторингу.

РН НД 12. Здатність використовувати антикорупційне законодавство при здійсненні антикорупційного моніторингу.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Антикорупційний моніторинг: поняття та правова природа	Антикорупційний моніторинг: поняття та правова природа	8
2	Правові та організаційні засади проведення антикорупційного моніторингу	Правові та організаційні засади проведення антикорупційного моніторингу	8
3	Об'єкти антикорупційного моніторингу	Об'єкти антикорупційного моніторингу	8
4	Суб'єкти антикорупційного моніторингу	Суб'єкти антикорупційного моніторингу	8
5	Програма антикорупційного моніторингу	Програма антикорупційного моніторингу	8
6	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в органах державної влади	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в органах державної влади	8
7	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в органах судової влади	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в органах судової влади	8
8	Антикорупційний моніторинг органів кримінальної юстиції	Антикорупційний моніторинг органів кримінальної юстиції	8
9	Особливості здійснення антикорупційного моніторингу юридичних осіб публічного та приватного права	Особливості здійснення антикорупційного моніторингу юридичних осіб публічного та приватного права	8
10	Роль міжнародних організацій у впровадженні комплексного антикорупційного моніторингу в Україні	Роль міжнародних організацій у впровадженні комплексного антикорупційного моніторингу в Україні	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Антикорупційний моніторинг: поняття та правова природа.	Програма антикорупційного моніторингу	110
2	Програма антикорупційного моніторингу	-	
3	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в державних органах влади	Особливості проведення антикорупційного моніторингу в державних органах влади	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Антикорупційний моніторинг» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Конвенція, ООН, від 31.10.2003р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text
2. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173): Конвенція, Рада Європи, від 27.01.1999р., № ETS173. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text
3. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки: Закон України від 14.10.2014р. № 1699-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18#Text>
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

5. Про Національне антикорупційне бюро: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

6. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 р. № 772-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>

7. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

9. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

10. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>

11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

13. Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001р. № 2728-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>

14. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 05.03.2020 р. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text>

15. Про Національну раду з питань антикорупційної політики: затв. Указом Президента України від 14.10.2014 р. № 808. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808/2014#Text>

16. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи: затв. наказом Міністерства юстиції України від 24.04.20217 р. № 1395/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17#Text> (дата звернення: 01.05.2021 р.).

17. Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 265. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2015-%D0%BF#Text>

18. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 р. № 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-%D0%BF#Text>

19. Деякі питання запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.10.2016 р. № 803-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2016-%D1%80#Text>

20. Про затвердження Порядку проведення перевірок організації роботи із запобігання і виявлення корупції: затв. наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 18.01.2021 р. № 11/12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0166-21#Text>

21. Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади: затв. рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.12.2016 р. № 126. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1718-16#Text>

22. Про затвердження Типової антикорупційної програми юридичної особи: затв. рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017 р. №75. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0326-17#Text>

Література

Основна література

1. Запобігання корупції : підручник / [Б. М. Головкін, С. Ю. Лукашевич, О. В. Новіков] ; за заг. ред. Б. М. Головкіна ; Харків : Право, 2019. 296 с.
2. Онищук І. І. Правовий моніторинг: проблеми методології, теорії та практики: монографія. Івано-Франківськ – Дрогобич: Коло, 2017. 512 с.
3. Запобігання корупції в приватному секторі : монографія / [Б.М. Головкін, В.С. Батиргарєєва, О.В. Новіков та ін.] ; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 286 с.
4. Антикорупційний менеджмент : підручник / О. М. Стрільців, С. С. Чернявський, А. Б. Фодчук, В. Л. Костюк та ін. Київ: Нац. акад. внутр. Справ, 2020. 264 с.
5. Головкін Б. М. Механізм запобігання корупції. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С. 254–260.
6. Головкін Б. М. Про корупцію в приватному секторі. *Часопис Київського університету права*. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2020. № 4. С. 347-354.
7. Лукашевич С. Ю. Програмування і планування заходів запобігання злочинності та корупції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 4. Т. 1. С. 133-136.
8. Новіков О. В. Проблеми участі громадськості у запобіганні корупції. *Питання боротьби зі злочинністю*. Харків, 2019. Вип. 37. С. 58-72.
9. Участь громадськості у запобіганні корупційним злочинам в Україні : монографія / А.В. Білецький ; [наук. ред. Б. М. Головкін]. Харків : Право, 2018. 188 с.
10. Сметаніна Н. В., Маалулі О. В. Антикорупційна експертиза як напрям запобігання корупції. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 1. С. 237–241.

11. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу : Навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.

Додаткова література

1. Антикорупційні засади діяльності органів влади : наук.-практ. посібник / за наук. ред. А. В. Роздайбіди. Харків : Друкарня МАДРИД, 2014. 364 с.
2. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. / В. М. Варенко. Київ: Університет «Україна», 2014. 417 с.
3. Машлякевич Д. С. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні : монографія / Д. С. Машлякевич, О. М. Литвинов ; Кримінол. асоц. України. Харків : В деле, 2016. 260 с.
4. Оболенцев В. Ф. Корупція у системі держави України: формалізація проблеми на засадах методики системного аналізу. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2 (12).
5. Пивоваров В. В. Конфлікт інтересів як корупціогенний фактор корпоративної злочинності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2017. Вип. 5. Т. 2. С. 102-105.
6. Правовий захист викривачів / За заг. редакцією О.В. Нестеренко, О. Ю. Шостко. Харків: ТОВ «Видавництво «Права людини»», 2016. 94 с.
7. Ратушняк Т. В. Моніторинг публічних закупівель засобами платформи Dozorro. *Економічний вісник*. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2018. Вип. 2. С. 162-168.
8. Сметаніна Н. В., Петрівна Л. С. Добросесність як одна із вимог реформування судової влади. *Право і суспільство*. 2018. № 6, ч. 2. С. 182–186.
9. Сметаніна Н. В., Попова Д. І. Значення впровадження комплаєнс-програм для зростання прозорості українського бізнесу. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 266–269.
10. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 442 с.

Інтернет-ресурси

- Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
- Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції - <https://nazk.gov.ua/uk/>
- Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро - <https://nabu.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Національного агенства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів - <https://arma.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду - https://hcac.court.gov.ua/hcac/info_sud/competence/
- Офіційний веб-портал Трансперенсі Інтернешнл Україна - <https://ti-ukraine.org/>
- Офіційний веб-портал Державної служби статистики - <http://www.ukrstat.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/199-kafedra-kriminologii-ta-kriminalno-vikonavchogo-prava.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні/семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Антикорупційний моніторинг» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за

чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34